

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران، میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصیری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷ • تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم

شترت

سه‌شنبه ۱۸ اردیبهشت ۱۴۰۳ • ۲۸ شوال ۱۴۴۵ • ۷ می ۲۰۲۴ • سال بیست‌ویکم • شماره ۱۲۰۴۸۲۷ • صفحه

اذان ظهر تهران ۱۲:۰۱ • اذان مغرب ۱۹:۰۶ • اذان صبح فردا ۳:۲۹ • طلوع آفتاب ۵:۰۵

یادداشت

صادق خان و انتخابات امن

محمدجوادلسانی

رسانه‌های انگلستان خبر داده‌اند «صادق خان» برای سومین بار متوالی در انتخابات شهرداری‌ها پیروز شده است. این شخص مسلمان توانسته بر رقیب خود، «سوزان هال» پیروز شود. درواقع با شکست حزب محافظه‌کار در انتخابات محلی شوراها و شهرداری‌های انگلستان و، ولز، بر اساس نتایجی که تاکنون مشخص شده، حزب کارگر کرسی‌های بیشتری به دست آورد.

این شخص کیست؟ او با نام کامل صادق امان خان (Sadiq Aman Khan) زاده هشتم اکتبر ۱۹۷۰ میلادی، هنگامی که رشد کرد و به جوانی رسید، به‌عنوان یک سیاست‌مدار مطرح شد. در مقطعی هم کرسی نمایندگی مجلس عوام را داشت و سرانجام به مسند شهرداری لندن رسید. وی با افتخاری آیینی، اولین شهردار مسلمان یک

پایتخت مهم غربی لقب گرفته است. او هشت سال پیش، زمانی که برای بار اول انتخاب شد، پشت تریبون قرار گرفت و به سادگی گفت: «نامم خان و شهردار جدید لندن هستم». بعد از بیان این جمله صادق‌قانه، صادق خان به‌طور رسمی قسم خورد تا بعد از پیروزی در انتخابات شورای شهر لندن، شهردار این شهر شود. اکنون چنان محبوبیتی پیدا کرده‌که لندن‌ها برای بار سوم به او رای داده‌اند و بدون هیچ شائبه تقلبی یا توصیه‌ای از بالادست مربوط به پشت پرده صندوق‌ها، در مقام شهردار ابقا شده است؛

با وجود اینکه برخی از رادیکال‌ها از این پیروزی تاریخی خشمگین شده‌اند تا آنجا که بعضی از آنها انتخاب او را به این سمت مسخره کرده و لندن را «لندنستان» و «لندن خان» نامیده‌اند تا این‌گونه بر چهرگی مسلمانان بر پایتخت انگلستان تأکید کرده باشند. این در حالی است که هویت دینی صادق خان مانع از آن نشده که مردم عادی انگلیس با

اکثریت آرا، وی را انتخاب نکنند و کلید دروازه‌های لندن را به او نسپارند. هوای این شهر تاریخی، بیشتر اوقات بارانی است و اغلب شب‌های پاییز و زمستان با مه غلیظ در خیابان‌های خیس، تماشایی و شاعرانه می‌شود. شاید برخی یادشان باشد که در انتخابات سه دور پیش، او بر رقیبی پیروز شد که بهره‌ها و امکانات زیادی را برای تبلیغات رسانه‌ای و شهری داشت، رقیب انگلیسی صادق کسی نبود جز «ژاک گولد اسمیت»، نوه یک میلیاردر مشهور محلی که صادق بر او پیشی گرفت. این پیروزی می‌تواند در کنار ناملایمات و مشکلات حکمرانی، مصداقی از مردم‌سالاری تلقی شود و نشان از اینکه صادق خان برآمده از خانواده مهاجر فقیری بوده که با نیل به این منصب برجسته، گواهی بر این شده که دست‌کم می‌توان به نتایج آرا اعتماد کامل کرد. می‌توان گمان برود که در چنین جاهایی، افراد می‌توانند بر اساس شایستگی‌ها تا سطحی از مناصب که فارغ از سیاست حاکم هستند، رشد کنند. در اصل این شماعی از همان چیزی است که دین عدالت‌گستر اسلام ۱۵ سده پیش آموخت که فرقی بین آدمیان نیست و آنچه انسان‌ها را بالا می‌برد، تقوا و اصلاح نفس است. آنچه امروز در خاورمیانه زخمی می‌گذرد که برخی طوایف و فرق برساخته مذاهب به جدالی خونین با یکدیگر مشغول شده‌اند، هیچ ربطی به صیغه صلح و سلام آن دین ندارد. همچنین اگر در آن سوی جغرافیا، جامعه لندنی از برخی تبعیض‌ها و بهره‌دکشی‌های اجتماعی و سیاسی با معیار حاکمیت سرمایه رنج می‌برد، انصاف حکم می‌کند که نباید از یادآوری جنبه‌های مثبت آن مانند سلامت انتخاباتش غفلت ورزید. حسن ختام آنکه شایسته است در برابر این فرزند مسلمان یک پدر مهاجر از پاکستان، ادای احترام کرد.

۹ سال از درگذشت اندیشمند شناخته‌شده، دکتر صادق آیینه‌وند می‌گذرد. استادی که یکی از کارهای ماندگار او تأسیس رشته مطالعات زبان در سال ۱۳۸۵ بود. این چهره ماندگار که در زمینه تاریخ اسلام در ایران پژوهش‌های زیادی انجام داده است، در ۱۳۳۰ در یکی از روستاهای تویسرکان متولد شد و برای تحصیلات تکمیلی زبان و ادبیات عرب را انتخاب کرد. هم‌زمان، بخشی از دروس حوزوی را نیز خواند. در ۱۳۶۱ به عضویت هیئت علمی دانشگاه تربیت‌مدرس درآمد و در گروه تاریخ آن دانشگاه مشغول به کار شد. یک سال بعد با عنوان راینز فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، عازم سوریه شد و دکترای ادبیات عرب را در دانشگاه قدیس یوسف لبنان دریافت کرد و پس از بازگشت به ایران دروس تاریخ اسلام و سیره نبوی و تاریخ‌نگاری در اسلام و ادبیات عرب را در دانشگاه‌های مختلف تدریس کرد. «واکاوی در ریشه‌های تاریخی هویت ایرانی»، «اسب‌شناسی روایت‌های تاریخی» و «زدودن غبار تعصب از تاریخ اسلام» از جمله تلاش‌های او در طول زندگی‌اش بود. به نام او جایزه‌ای نیز در سال ۱۳۹۴ تأسیس شد. او در طول زندگی‌اش بیش از ۹۰ مقاله علمی و ۳۰ کتاب تألیف کرده است. درباره تلاش‌های و ویژگی‌های او بسیاری سخن گفته‌اند که در این مطلب به مرور برخی از آنها می‌پردازیم. او را دارای صبر، ایمان، توکل، نظم اجتماعی در حرکات رفتاری و معروف به صداقت و راست‌گفتاری می‌دانستند. دکتر آیینه‌وند دو سال آخر عمر خود به عنوان رئیس پژوهشگاه علوم انسانی فعالیت می‌کرد.

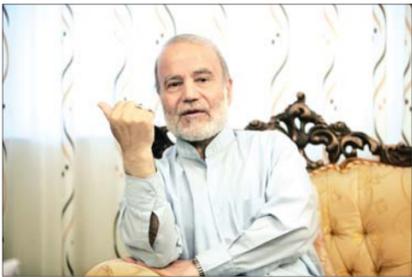
تکامل جامعه بدون زبان ممکن نیست

دکتر اشرف بروجردی در مراسم بزرگداشت صادق آیینه‌وند گفت: «استاد همیشه تلاش می‌کرد علم را در بین جوانان توسعه بدهد و جامعه را به بالندگی رشد و تکاپو برساند. استاد ما هم علم خود را در خدمت دیگران قرار می‌دهد و هم خود در پی آموزش بود تا برای نجات دیگران بر دانش وجودی‌اش بیفزاید. در نگاه دکتر آیینه‌وند چه زن و چه مرد باعث و عامل تکامل بشری معرفی می‌شدند.»

او در بخش دیگری از سخنانش ادامه داد: «زنده‌باد آیینه‌وند معتقد بود رشد و تکامل جامعه منتهای زبان میسر نیست و ما برای رسیدن به حقیقت باید نمونه‌هایی از مصداق‌ها بشناسیم که استاد یکی از این نمونه‌ها، الگوها و مصادیق بود.»

یکی از مواردی که شاید ذهن همه ما را به خود مشغول کرده باشد، این است که چگونه زندگی بهتری داشته باشیم؟ به این معنا که هر جا زندگی می‌کنیم، صاحب رفاه و آزادی باشیم. دموکراسی حاکم باشد و ما بتوانیم در سایه جامعه آزاد و دموکراتیک به رویاها و آرزوهای خود برسیم. در نظر اول چنین چیزهایی ساده و مورد توافق همه به نظر می‌رسند اما همین که به اطراف خود نگاه کنیم متوجه می‌شویم که این‌گونه نیست و انکار انسان‌های زیادی هستند که به دنبال محدودکردن و از بین بردن حقوق دیگران بوده و اعتقادی به ارزش‌های دموکراتیک و انسانی ندارند. گاه هم موضوع بسیار جدی می‌شود؛ می‌توانیم دولت‌های بداخلاقی مانند چین و کره شمالی و روسیه را نام ببریم که چگونه به ارزش‌های ضد انسانی خود می‌نازند و عملاً آزادی و دموکراسی را که جزئی از روح انسانی است تحقیر می‌کنند. همین دولت‌های بداخلاق سب تغییر در روابط قدرت در سطح جهان شده و با توجه به قدرت‌های اقتصادی و نظامی خود، عملاً برهم‌زننده شرایط جهانی می‌شوند. گاه به نظر می‌رسد که نمی‌توان با این قدرت‌های بزرگ کاری کرد و باید حضور آنها را پذیرفت. سایر کشورهایی که در جهت دموکراسی گام برمی‌دارند و این ارزش‌ها برای آنها مهم است نیز هیچ‌گاه از سر ششمی با چنین قدرت‌هایی برنیاخته و عملاً به دنبال حفظ توازن با کسب حداکثری منافع خود هستند. در این صورت به نظر می‌رسد که در بر همان پاشنه قدیمی خود خواهد چرخید و امیدوی به تغییر نخواهیم داشت. این کشورها و افراد کوچک‌تر هستند که قربانی می‌شوند. همیشه افراد و قدرت‌هایی هستند که از جنبه‌های تاریک انسانی حمایت کرده و مروج اندیشه‌های ضد آزادی باشند. البته این از طبیعت انسانی نیز نشئت می‌گیرد؛ زیرا انسان موجودی یکسره خوب و درست نبوده و در وجود همه ما شایست و ناشایست توأمان در حال زندگی بوده و جزئی از وجود ما را تشکیل می‌دهند. ما خود باید به رشد ارزش‌های انسانی همچون ضرورت آزادی، حقوق بشر و دموکراسی کمک کنیم. به نظر

مئل کوه استوار

حجت‌الاسلام حسن ابوترابی گفت: «دکتر آیینه‌وند یک کوه استوار بود. دانش او را به یک استوانه مستقل تبدیل کرده بود. این ثبات ویژگی انسان در قرآن است. دکتر آیینه‌وند انسان مؤمنی بود که اسلام در عقیده، اخلاق و رفتار او خلاصه می‌شد. او وقتی از تشیع یاد می‌کرد خود نماد و سیره اهل مکتب بود.»

ادای احترام مردم به او

دکتر ناصر تکمیل‌همایون، در دومین سالگرد این استاد برجسته به تبیین جایگاه او پرداخت و او را رکنی برای تاریخ ایران دانست و درباره او گفت: «از زمانی که وی به پژوهشگاه آمد حتی یک بار هم نشنیدم کسی از وی کله یا شکایت داشته باشد. او کاملاً عدالت، راستی، درستی و حقیقت را در کارهایش رعایت می‌کرد. نمونه رفتار وی را می‌توانم در جریانی شرح دهم که مجبور شد از برخی استادان که نمونه واضح آن هاشم آقاجری بود حمایت کند. حضور مردم در مراسم تشیع ایشان تقدیری بود که ملت ایران از وی کردند. ادای احترامی که زایندهگان فرهنگ و هویت ایرانی به یک شخصیت برجسته نشان دادند، رویکردی بسیار قابل احترام است هم برای آیینه‌وند و هم برای ملت ایران که افراد خادم جامعه را تشخیص می‌دهد و فرد حقیقت‌گو، ریاکار یا راست‌گرددار را می‌شناسد و میان آنها فرق می‌گذارد و عظمت جمعیت در مراسم

دغدغه‌های طبیعیانه

حفظ ارزش‌های انسانی با کمک فضای مجازی

عبدالرضاانصدمقدسی

متخصص مغز و اعصاب

می‌رسد این ارزش‌ها بیشتر از آنکه ریشه در بیولوژی ما داشته باشند بر آموزش و تربیت متکی هستند.

اما وقتی بخشی از جهان که قدرتمند نیز هست این‌گونه نمی‌اندیشد، چه کاری از دست ما بر آمده و چگونه می‌توانیم جامعه خود را تغییر دهیم؟ شاید جواب در دهکده کوچک جهانی باشد. جهان به سرعت تغییر یافته است. حضور فضای مجازی، اینترنت و تمام اشکال جدید ارتباطات سبب درهم‌تنیدگی انسان‌ها و جوامع شده و عملاً روند توزیع اطلاعات قابل مقایسه با سالیان گذشته نیست. اطلاعات نقشی فزاین از دولت‌ها و قدرت‌ها بازی می‌کنند و به عنوان یک بازیگر بسیار مهم در عرصه جهانی مطرح هستند. برای همین است که قدرت‌های بداخلاقی که ذکر کردیم همواره به دنبال محدودکردن اطلاعات و روند آن از جمله محدودیت برای اینترنت و فضای مجازی هستند؛ زیرا به قدرت برهم‌زننده آن بی برده‌اند. و آنچه در اینجا می‌خواهم ذکر کنم ترکیب دنیای واقعی و دنیای مجازی برای بهبود شرایط و حفظ و اشاعه ارزش‌های انسانی است. اما چگونه ارتباطات مدرن و بر پایه تکنولوژی می‌توانند به ترویج مفاهیم انسانی یاری رسانند؟ برای این کار باید این مفاهیم در دنیای واقعی نیز رشد یابند. یعنی ما باید پاسدار این ارزش‌ها در دنیای واقعی بوده

روستای اورامان تخت که در منطقه اورامانات واقع شده،یکی از زیباترین مناطق کوهستانی ایران و اماکن دیدنی استان کردستان است. رودخانه‌های سیروان و لیله از میان این دهکده می‌گذرند. اورامان یکی از مناطق گردشگری زیبای ایران است که هرساله گردشگران داخلی و خارجی بسیاری از آن بازدید می‌کنند.عکس: سیمصالح بیرخضرائیان، ایرنا

instagram:sharghdaily1
twitter:sharghdaily
youtube:sharghdaily
Telegram:SharghDaily
apararat:tasvirshargh
www.sharghdaily.com

به یاد دکتر صادق آیینه‌وند

تلاش برای زدودن غبار از تاریخ اسلام

تشیع وی نشان‌دهنده هوشمندی ایرانی‌های حق‌شناس بود.

زنان نیز رجز سیاسی هستند

محسن آرمین در یکی از سالگردهایی که برای دکتر آیینه‌وند برگزار شد، بخشی از سخنانش را به یادداشتی از این استاد برجسته اختصاص داده و گفت: آیینه‌وند در رویکردی معرفت‌شناسانه به ست دینی درباره مسئله زن تأکید می‌کند و می‌نویسد: «با اطلاعی که از تاریخ و سیره معصومان دارم و از بن ندیان می‌گویم که در اسلام معیار و اسلام سیره هیچ منع و محدودیتی برای حضور زن نیست». این نماینده مجلس ششم با اشاره به نگاه دکتر آیینه‌وند درخصوص زنان توضیح داد: آیینه‌وند از سویی دیگر به سیرفت موقعیت و حضور زن تحت تأثیر عوامل تاریخی، فرهنگی و سیاسی اشاره می‌کند که در عرف و سنست دینی و فتواهای فقها بازتاب یافته است و می‌گوید «امروز دیگر حضور زن یک امر واقع و مقبول است. حال چه کسانی بخواهند و چه کسانی نخواهند باید گردن بگذارند و خوشا به حال جوامع و مللی که روشمند و مطابق منطق مقبول از آن استقبال کنند». آرمین همچنین نگاه دکتر آیینه‌وند به کلمه رجز سیاسی را تشریح کرد و گفت: «دکتر آیینه‌وند می‌گوید من کلمه رجال را در قانون اساسی که یکی از شروط رئیس جمهوری اسلامی است، از باب غلبه می‌دانم و این هم یک قاعده نحوی و اصولی است؛ وقتی می‌گوییم رجز شامل مرد و زن می‌شود و از باب غلبه، نباید که ذکر مؤنث نمی‌بینیم مثل طلب العلم فریضه علی کل مسلم، یعنی علی کل مسلم هم جزء آن است. نظر من این است که در قانون اساسی زنان هم می‌توانند رئیس‌جمهور باشند؛ این هم با سیره معصوم سازگار است و هم قانون‌گذار مفهوم عرفی مقبول بدوی التبادر را در ذهن خود و جامعه مفروض داشته است.»

جای خالی

در این روزها، جای افرادی مانند دکتر آیینه‌وند خالی به نظر می‌رسد؛ استادی که «تاریخ‌نگار متعهد بود اما تاریخ‌نگار ایدئولوژیک نبود»، «مردی از جنس صداقت» و کسی که باور داشت اسلام فقط به نماز و روزه نیست و زنان در جامعه باید حضوری فعال داشته باشند و تأکید می‌کرد: «مردم از نداشتن ناراحت نمی‌شوند بلکه از بی‌عدالتی و اختلاف‌های طبقاتی ناراحت می‌شوند.»

خبرخوانی

شب‌نغمه‌های

اذان ایرانی

قرار است در ۲۲ اردیبهشت برنامه «شب‌نغمه‌های اذان ایرانی» در تالار اندیشه حوزه هنری برگزار شود. در این برنامه نمونه‌هایی از تولیدات تازه اجرای اذان در دستگه‌های موسیقی اصیل ایرانی معرفی خواهد شد.

مراسم تجلیل از اجرای استاد رحیم مؤذن‌زاده و نیز استاد احمد مراتب و اهدای لوح‌های یادبود نیز یکی از چند قسمت این برنامه است. همچنین رونمایی از لوح ثبتی پرونده ثبت اذان‌گویی با موسیقی اصیل دستگاهی آواز ایرانی نیز از دیگر بخش‌های این برنامه خواهد بود.

همچنین در قسمت دوم برنامه ارکستر نیایش به سرپرستی علیرضا امینی مجموعه‌ای از آثار مناجاتی را اجرا می‌کند.

آثار اجراشده توسط ارکستر نیایش در این اجرا، سروده و با آهنگ‌سازی علیرضا امینی بوده که تنظیم قطعات را ایمان ملکی انجام داده است. استادان برجسته هاشم احمدوند، سیدابوالفضل عدل، مهدی محمدی، حامد کاظمی و جواد کاریمی خوانندگان آثار اذان‌ها و در ادامه ارکستر نیایش هستند.

علیرضا امینی درخصوص «شب‌نغمه‌های اذان ایرانی» گفت: «من برای اولین بار در پرتو معرفی اجرای نغمه‌های اذان ایرانی به روش پیشینیان که استاد مصوب است، اجرائی را روی صحنه خواهم برد. نماز جایگاه معنوی بسیار بالایی در میان ایرانیان داشته است و در هر کجوه و خیابانی هر ایرانی با بیان خود اذان می‌گفته و مردم را برای نماز و عبادت آگاه می‌کرده است.

همان‌طور که در حال حاضر اذان بیات ترک رحیم مؤذن‌زاده اردبیلی و ششور محمد اقاتی در بهترین روایت ارزش این گونه مهم هنر معنوی را در جامعه ما نشان می‌دهد، ما می‌توانیم با رونق روایت دوباره اذان ایرانی بین هنرمندان آواز اصیل ایرانی، تمام ایرانی‌ها را سا حفظ و روایت اذان آشتی دهیم.

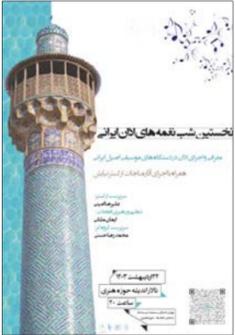
اذان می‌تواند به عنوان یک نغمه و مناجات در تمامی لحظات زندگی مردم حضور داشته باشد؛ چراکه تمام جملاتش گفت‌وگو از صفا و صمیمیت اصول دینی ماست. اگر بتوانیم این باورها را تقویت کنیم تأثیر مثبتی روی تربیت اخلاقی جامعه خواهد داشت.»

وی ادامه داد: «اجرای اذان ایرانی می‌تواند یکی از بزرگ‌ترین اتفاقات در پرورش نسل جوان باشد. وقتی این نسل بتواند اذان را با نغمات قومی و ملی خود بشنود، می‌تواند جملات زیبای اذان را اجرا و زمزمه کند. اذان یک اجرا مختص به اوقات شرعی نیست.

موسیقی ملی ما قابلیت‌های والایی دارد که وقش رسیده به آن اصالت برگردیم و به بی‌اعتنایی‌هایی که به موسیقی ملی ایران شده است، پایان دهیم و بدانیم این موسیقی نیاز به توجه و حمایت دارد.» او در بخش دیگری از سخنانش از ساعت‌الاسلام «خاموشی» و حمایتش در سازمان اوقاف و امور خیریه تشکر کرد.

او در پایان گفت: «از استاد مهدی وجدانی و تیم اجرایی پژوهشی ویژه ثبت میراث ناملموس فرهنگی در سازمان میراث فرهنگی و مدیریت دکتر علیرضا ایزدی که لوح ثبتی پرونده اذان‌گویی با نغمات موسیقی اصیل دستگاهی آوازی ایران را ثبت کردند و از استاد احمد مراتب که در برنامه ما حضور می‌یابند و خاطره اذان‌گویی ایشان بر بام کعبه به عنوان دومین نفر بعد از بلال حبشی و اولین ایرانی را روایت می‌کنند، تشکر می‌کنم.»

در اولین اجرای «شب‌نغمه‌های اذان ایرانی» در تالار اندیشه ورود برای عموم آزاد و رایگان خواهد بود.

معاون پرورشی و فرهنگی وزارت آموزش و پرورش به خیرگزاری مهر گفته است: «در آموزش و پرورش به روی همه دغدغه‌مندان عرصه فرهنگی و تربیتی باز است: ۵۰ هزار گروه جهاد تبیین در سراسر کشور بزرگ‌ترین عملیات جهاد تبیین را راه‌اندازی کردند. اعتقاد ما و شعار دولت هم همین است که اگر می‌خواهیم در آموزش و پرورش اتفاقی بیفتد، چاره‌ای جز ورود با ضابطه گروه‌های جهادی ندارد.»

رئیس سازمان امور عشایر ایران، میزان خسارت بارندگی و سیل به زیرساخت‌های مناطق عشایری از ابتدای سال جاری تاکنون را ۵۰۰ میلیارد تومان اعلام کرد. بیشترین خسارت وارده به زیرساخت‌ها به‌ویژه ایل‌راه‌ها و راه‌های عشایری به دلیل نداشتن ابنیه فنی است. در یک ماه اخیر پنج‌هزارو ۶۰۰ کیلومتر از ایل‌راه‌ها و راه‌های عشایری به دلیل بارش‌های سنگین دچار تخریب و آسیب شده‌اند.

«روزگار خودرو» درباره حقوق رانندگان حمل زباله گزارشی تهیه کرده است و در آن بیان شده حقوق یک راننده زباله‌بر بین ۲۵ تا ۴۰ میلیون تومان است. همچنین در این گزارش آمده است که حقوق کامیون‌های حمل زباله از حدود یک میلیارد تومان شروع و تا سه میلیارد تومان هم می‌رسد. چندی پیش مدیرعامل سازمان مدیریت پسماند اعلام کرد مافیای زباله در ایران از هر زباله‌گرد ۲۰ تا ۵۰ میلیون درآمد دارد.